

Decisiones Sacramentales, Theologicæ, Canonicae, & Legales

In Quibus Tota materia Sacramentorum, Theologiæ Moralis, Juris Canonici, & Quæstiones plurimæ Juris Civilis explicantur, dilucidantur, & traduntur, Eruditionibus, Historiis, & Exemplis adornatæ ; Opus Episcopis, Vicariis, Parochis, Confessariis, aliisque Studiosis utile, ac jucundum In Libris novem ...

De Ordinis Sacramento Decisiones

Chiericato, Giovanni Maria

Augustæ Vindelicorum, 1730

Decisio XIX. Argumentum. Ad Exorcistatus Ordinis explanationem ostenditur: I. Dari verè Energumenos, adductis, examinatis, ac rejectis opinionibus DD. illos negantium. II. Quomodo Dæmones stent in ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-94570](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-94570)

apud Latinos sunt munia Acolythorum. & O-
stiatorum; unde Græci deducunt, apud se
non existere hos duos ordines, quia immixti,
& uniti sunt Lectoratui; siquidem ipsorum Le-
ctores, ut satis apertè innuit Simeon Thessalo-
nicensis jam relatus, trium prædictorum Ordini-
um Officia simul adimplent, & ita asserit Chri-
stophorus Campana Canonarcha Chii, in O-
pusc. de Vi Canon. ad Can. Apostol. quem citat,
& sequitur Abbas Papadopoli in suis Pranotio-
nib. Mystagoric. Resp. I. num. 7.

DECISIO XIX.

ARGUMENTUM.

Ad Exorcistatus Ordinis explanationem
ostenditur: I. Dari verè Energumeno-
nos, adductis, examinatis, ac reje-
ctis opinionibus DD. illos negantium.
II. Quomodo Dæmones stant in cor-
poribus humanis? & an Angeli boni
possint stare in ipsis? III. Quæ, &
quot sint signa ad cognoscendos veros
dæmoniacos? IV. Quos ob causas
Deus permittat, homines à diabolo
obsideri? V. An Dæmones remediis
naturalibus possint expelli? VI. Pro-
batur, Ordinem Exorcistatus sem-
per fuisse in Ecclesia: & quæ sit ejus
Materia, Forma, & Officium? VII.
Antiquitùs duplex erat Adjuratio dæ-
monum, Solemnis, & Privata, VIII.
Quatuor curiosa dubia, necessaria
scitu omnibus Exorcistis, atque mo-
nita octo declarantur.

SUMMARIUM.

- 1 Exorcistæ vocabuli significatio.
 - 2 Energumeni unde dicantur?
 - 3 Energuma quid sit?
 - 4 M. Margarita Diomira Vita mirabilis im-
pressa Anno 1704.
 - 5 Philosophi negantes dari Energumenos; &
plures eorum opiniones.
 - 6 Diabolus quomodo stet in corpore huma-
no?
 - 7 Diabolum obsidere corpora hominum est de
fide.
 - 8 Melancholia, & Astrorum influxus quos ef-
fectus possint operari in homine, & quos
non?
 - 9 Spirituum in obsessis dicta, ut plurimum,
fallacia.
 - 10 Angeli plures possunt esse in eodem loco. Et
quomodo?
 - 11 Diabolus quomodo stet in corpore humano
simul cum Anima?
 - 12 Diabolus non ingreditur essentiam anime
energumenorum.
 - 13 Angeli boni, & Anime separata cur non
intrent in corpora hominum viventium?
- Doct. Clericati Tom. II.

- 14 Angelus in Sancta Sanctorum quomodo lo-
quebatur Hebræorum Pontifici?
- 15 Amodea Blonde apparitio septem Angelo-
rum in corporibus humanis.
- 16 Energumeni multi non veri, sed ficti.
- 17 Energumenorum cognoscendorum sig-
na.
- 18 Lutheri absentis mors manifestata ab Ener-
gumenis.
- 19 Græcè, vel Latine loqui ignarum hominem,
signum est demoniacum esse.
- 20 Monialis scientiis imbuta à diabolo, mani-
festata à Beato Joanne à Cruce.
- 21 Voces incondite, & ululatus signa Ener-
gumenorum.
- 22 Puella obsessa nihil comedens per dies
82.
- 23 Nomen JESU, ac preces Energumeni ab-
horrent.
- 24 Diabolum obsidere homines Deus permittit
ob peccata. Exempla.
- 25 Veniales culpa aliquando sunt causa Ener-
gumenismi.
- 26 Imprecationibus parentum filii obsessi à
diabolo.
- 27 Judicia Dei imperscrutabilia circa Ener-
gumenos.
- 28 Remediis naturalibus an dæmones expelli
possint à corporibus? Exempla.
- 29 Hebræorum Exorcista ex Josepho Judeo. Et
ex Actibus Apostolorum.
- 30 Dæmones non ejiciuntur è corporibus dire-
ctè per remedia naturalia.
- 31 Indirectè quidem, & hoc dupliciter.
- 32 Exorcistatus Ordo semper fuit in Eccle-
sia.
- 33 Ejus Materia, & Forma qua?
- 34 Officium Exorcistæ expellere dæmones de hu-
manis corporibus.
- 35 Energumenorum adjuratio antiquitùs alia
solemnis, alia privata.
- 36 Energumenis olim an daretur Euchari-
stia?
- 37 Exorcizatio semper facta super obses-
sis.
- 38 Græci Oleo Sancto Energumenos unge-
bant.
- 39 S. Martini charitas erga obsessos. Item
sancti Augustini, & sancti Ambro-
sii.
- 40 Exorcizabantur olim omnes baptizandi ab
Exorcistis.
- 41 Exorcizare an possint, qui non sunt Exor-
cistæ?
- 42 Exorcista an egeant licentia Ordinarii ad
Exorcizandum?
- 43 Exorcismus Ritualis Romani uti debent Ex-
orcistæ?
- 44 Psalmus Exurgat Deus &c. terribilis con-
tra Dæmones.

- 45 *Sanctorum Reliquia potentes sunt ad pellendum diabolum.*
 46 *Exorcistæ cavere debent octo, quæ hæc notantur.*

DE Exorcistatus Ordine in præsentī est differendum, qui tertius est inter minores: verum quia pauca de eo sumus dicturi circa ejus existentiam, quæ notissima est etiam in primitiva Ecclesia; & pauciora circa ejusdem Materiam, & Formam; cum utraque inalterabilis servata sit quocunque tempore, ut infra videbimus; idcirco pro majori intelligentia Officii hujus Ordinis, quod est adiuvare Dæmones, siquidem Exorcista idem est ac adjurans, & increpans, ut ex S. Isidoro notant Durandus in *Ration. Divin. Offic. lib. 2. cap. 6. n. 1.* Alcuinus de *Divinis Offic. in cap. De Tonsura Cleric.* & Bissus in *Hierurgia Verb. exorcista. n. 228.* præmittenda, & examinanda sunt quinque:

1. Qui sint? & an verè dentur Energumeni?
2. Quibus signis Energumeni cognoscantur?
3. Quas ob causas Deus permittat Energumenos?
4. An Diabolus expelli possit ab humanis corporibus per remedia naturalia?
5. Quæ sit Materia, Forma, & Officium Exorcistatus? quibusque cautelis sit exercendum?

Quo ad Primum, Energumeni vox venit à verbo græco *ἐνεργειν*, quod significat permovere, agitare; & denotat homines, qui obsessi à Diabolo, ab eo agitantur; & hi nominantur etiam Dæmoniaci, Arreptitii, inesssi, obsessi, & Dæmonium habentes; ut ait S. Matthæus *cap. 8. Vers. 27.* communiter autem Energumeni; & idèd Energima, idest diabolica obsessio, definitur, ut sit *Vexatio homini illata à Diabolo, immediate, & localiter, intra corpus ejus existente, ac operante, illudque ad tempus subigente.* Ex qua definitione deducitur, duo esse necessaria ad constituendum verum Energima; & ad faciendum verum Energumenum. Unum est, quòd Diabolus ingressus sit corpus hominis, & in eo resideat localiter, non ut forma in subiecto; sed ut motor in mobile. Alterum, quòd vexet, agitet, & molestat corpus humanum, inius illud permanendo; undè fit, ut qui vexantur à diabolo extra corpus, prout contingit Beato Job, S. Antonio Abbati, aliisque pluribus; quos exteriores molestias passos esse à diabolo Historia narrat, & ut novissimè legitur in *Vita Vener. M. Margaritæ Diomiræ cap. 16.* & *17.* impressa Venetiis apud Andream Poleti Ann. 1704. hi, inquam, non sint neque dici possint Energumeni, ut latè differit Gisbertus Voetius *select. disput. part. 1. de Energum.*

Nihilominus, quamvis infinita propemodum sint testimonia tum Scripturæ Sacræ, tum Historiarum Ecclesiasticarum & profanarum, quibus probatur verè dari Energumenos, & homines inessos, ac obsessos à Diabolo; non defuerunt Philosophi hanc evidentem veritatem

negantes, & attribuentes causis naturalibus operationes insolitas, quas Dæmoniaci operantur. Alii dixerunt, eas provenire à melancholia, quæ attrahit, & cumulat humores corporis atroces, & violentos; ex quibus melancholicus agitur, in furoremque pellitur, ac mira operatur; Ita Levinus Lemnius *De ocul. natur. Mirac. lib. 2. cap. 2.* & alii, quos citat Voetius *d. part. 1. Problem. 2.*

Alii operationes miras, quas faciunt Energumeni, tribuunt influentiæ Astrorum, itaut ab illis cœlestibus corporibus per suos influxus proveniat virtus, & potestas vaticinandi, peregrinis linguis loquendi, & alia insolita peragendi; cujus opinioni plures citantur à sancto Hieronymo in *Mattb. cap. 4.* & ita sentisse profitemur Petrus Pomponarius in *lib. de Incantation. cap. 10. supposit. 6.* & idem repetit *cap. 12.* loquens de Vatribus, Sybillis, ac Dæmoniacis. Alii, subtilioribus speculationibus fingunt, quasdam intelligentias superiores, & mentes cœlestes; easque (ajunt) illabi intellectui hominis agenti, & hoc modo ipse homo adaptari ad multa, quæ supernaturalia videntur operanda. Ita Andreas Cattaneus Imolensis in *Tract. de caus. mirabil. effect.* apud Hieronymum Magium *lib. 4. Miscellan. cap. 11.* Alii opinati sunt, non esse Dæmones obsessores corpora Energumenorum, & in eis loquentes & operantes, sed esse animas Defunctorum, quæ proinde sæpè sæpius revelant secreta multa sibi dum viverent cognita, & petunt aut suffragia, aut restitutiones fieri, aut alia bona præbent documenta; quorum auctor diabolus esse non potest. Hanc opinionem vocat vulgarem Coelius Rhodiginus *lib. 2. cap. 13.* & eam tenuisse Judæos ostendit Josephus Flavius *de Bello Judaico lib. 7. cap. 33.* Alii verò negant Energumenismum ea ratione, quia, inquam, capere non possunt, quomodo Diabolus possit stare in corpore humano unà cum animo illud informante; quandoquidem 6 Anima rationalis est tota in corpore, & tota in qualibet ejus parte. Ergo non est ibi Dæmon, tum quia non potest esse simul in eodem loco cum anima, ex doctrina D. Thomæ *1. part. q. 51. art. 3.* docentis plures spiritus non posse esse simul in eodem loco: tum etiam quia operationes animæ confunderentur cum operationibus Dæmonis. Ulterius, quia diabolus non potest illabi animabus hominum, nec intra eas esse, quia hoc proprium est solius Dei, & tandem quia si id possibile esset diabolo, etiam Angeli boni intrarent, & obsiderent corpora hominum viventium; imò etiam animabus separatis licitus esset talis ingressus; & de utroque nullum est testimonium, & nunquam legitur fuisse factum. Ex his igitur, ac similibus rationibus negant Energumenismum, & opinantur, dari non posse homines obsessos à Diabolo.

Contrarium tamen est omnino asserendum, quia de fide est, diabolum intrare corpora hominum, & dum degit intus in eis, illos vexare, prout pluribus in locis restantur SS. Evangelistæ, referentes ejectiones Dæmonum, quas faciebat Christus Dominus, sua divina potestate, & ejus Apostoli, ac Discipuli in ejus nomine; prout legitur apud S. Matthæum *cap. 8. Vers. 16.* ibi: *Vespere autem facta obtulerunt ei multos Dæmonia habentes, & ejiciebant spiritus verbo.* Et *Vers. 28.* Cum Christus venisset trans fretum in regionem Gerasenorum subdit Evangelista: *Occurrunt ei duo habentes Dæmonia de monumentis exeuntes, & servi nimis &c.*

mis &c. *Dæmones autem rogabant eum, dicens: Si ejicias nos hinc, mitte nos in gregem porcorum. Et ait illis, Ite: At illi exeuntes abierunt in porcos.* Idem narrat S. Marcus cap. 5. a. Vers. 1. & seqq. & S. Lucas cap. 8. Vers. 26. Et in aliis locis multis constat à Christo Domino liberatos fuisse Dæmoniacos; imò ab Apostolis, & Discipulis ejus, de quibus S. Lucas cap. 10. Vers. 17. *Reversi sunt autem septuaginta duo cum gaudio dicentes: Domine etiam Dæmonia subjiciuntur nobis in nomine tuo.* De Divo Petro habetur in Apostolorum Actibus cap. 5. Vers. 16. *Concurrebat autem & multitudo vicinarum civitatum Jerusalem, afferentes egros, & vexatos à spiritibus immundis, qui curabantur omnes.* Et de Philippo Diacono ibid. cap. 8. Vers. 7. *Multi enim eorum, qui habebant spiritus immundos, clamantes voce magna exibant.* Et de aliis Apostolis sæpè; adeout nefas sit de hac veritate dubitare, quam fatentur omnes Patres, Concilia, Theologi, & tot illustres Scriptores, qui de Energumenis integros tractatus ediderant; & factis, ac exemplis Sanctorum eam confirmarunt usque in præsentia tempora, demonstrantes, fuisse jugiter apud fideles quarumcunque nationum signum illud, quod Christus Dominus promisit, dum dixit Marc. cap. 16. Vers. 17. *Signa autem eos, qui crediderint hæc sequentur: In nomine meo Dæmonia ejicient.*

8 Neque vim aliquam habent Philosophicæ rationes supra adductæ ad suadendum non dari Dæmoniacos, seu Energumenos. Ad primam enim respondetur, & ad secundam, quòd etsi melancholia, & Altrorum influxus habere possint vim causandi in aliquibus hominibus affectus, & symptomata iis similia, quæ veri Energumeni patiuntur; falsum tamen est, causas naturales, quæcunque illæ sunt, efficere posse, ut homines loquantur linguis peregrinis, quas nunquam didicerunt, aut prædicant, vel agnoscant futura, aut absentia; est enim falsissima doctrina illa Philosophorum doctentium, scire nostrum esse reminisci; & nihil esse in nostra mente, quod non fuerit in sensu; nihil in lingua, quod in mente non fuerit. Ad Tertiam de Intelligentiis, Mentibusque cælestibus, à quibus, ajunt, intellectum hominum recipere cognitionem, & motum extraordinaria dicendi, vel operandi, respondetur esse manifestum errorem; quia vel nomine dictarum intelligentiarum, & Mentium intelligunt Angelos bonos, atque beatos, & ecce hujus assertionis impietas; cum Energumeni sæpè absurdissima dicant, & faciant, quæ talibus Mentibus sine blasphemia adscribi non possunt; vel intelligunt Angelos malos; & confitentur dari Energumenismum, etsi integram ejus causam non confiteantur. Ad Quartam de Animabus defunctorum patet incongruitas: nam vel sunt beatæ? & impium, ac indignum est illis adscribere actiones turpes, quas dæmoniaci agunt. Vel sunt damnatæ? & hæc habere non possunt scientiam, aut virtutem talem, qua Energumeni erudiri valeant. Vel sunt in statu medio? & iisdem adaptatur hæc ultima ratio, & ulterius hæc non inter sunt hominibus, ut eos torqueant; sed ut ab eis auxilium obtineant. Nec relevat, quòd aliquando vel ipsi spiritus hominem obfidentes asserant se tales esse, quia decipiunt: vel revelationem

faciant alicujus rei soli defuncto notæ; nam multipliciter id dæmones scire possunt; vel quòd aliquando multa utilia moneant; quia etiam talia iidem dæmones præstant ad magis decipiendum, & perdendum.

Cæterum quòd ad Quintam, & Ultimam (quæ est de subtilioribus Quæstionibus tum apud Philosophos, tum apud Theologos utriusque Scholæ, ut videre est apud Salmanticenses tom. 2. part. 2. in tract. de Angelis quæst. 52. disp. 2. dub. 9. & 10. qui Angelicum Doctorem sequuntur; & apud Mastrium in lib. Physic. disp. 11. quæst. 7. num. 101. ubi secundum Scoti doctrinam disputat, An plures spiritus possint esse simul in eodem loco) juxta præfatos Doctores responderetur, non esse impossibile, nec inconveniens, quòd sub diversis respectibus plures Angeli sint simul sive boni, sive mali in eodem loco; & per consequens, quòd iidem possint stare in humano corpore simul cū anima. Et circa hunc casum, de quo nunc disserimus, diversus est modus essendi, nam Anima stat in corpore tanquam forma illud vivificans; & hic modus non est possibilis dæmoni, ideò stat ipse in corpore coexistenter exercendo vires omnes corporales pertinentes ad motum localem ejusdem corporis; & movendo omnia organa ejus ad actus exteriores similes ad illos, quos ipsa Anima elicit in corpore suo. Nec ex hac coexistentia dæmonis in corpore cum anima illud informante confunduntur actiones ipsius animæ, & diaboli; quia iste non habet potestatem in ipsam animam; idest in intellum, & voluntatem illius directè; sed indirectè tantum, quatenus potest agere, & agit in corpus, ac sensus corporeos quos ipsa Anima informat; & ideò aliæ sunt operationes, quæ proveniunt ab intellectu, & voluntate hominis obfessi à diabolo; & aliæ, quæ operatur ipse diabolus in eodem homine; nam diabolus operatur secundum imperium voluntatis suæ adhibendo organa corporea ejusdem hominis tanquam superior, & potentior in natura; nullam tamen inferendo violentiam Animæ ejusdem corporis, in quo insidet. Et ex his resolvitur alia objectio, quòd diabolus videatur illabi animabus, & esse intra illas, quòd est proprium Dei; si quidem diabolus non ingreditur essentiam animæ rationalis, quæ cum sit simplex, incorporea, nec habeat dimensiones quantitatis; nihil in ea esse potest, nisi illud, quòd dat ei esse, idest Deus per virtutem suam; ut plenè tractant sanctus Augustinus de Eccles. dogmat. cap. 50. & Beda supra illud Act. Apost. cap. 5. *Anania cur tentavit Sathanas cor tuum.* Salmanticenses, & Mastrius locis supracitatis; ubi objiciunt illud Jo: 13. quòd post bucellam introivit Sathanas in Judam, non quidem in corpus, sed in animam; nam dant resolutionem, & est intrasse in animam non substantialiter, sed per effectum malitiæ, suggerendo eidem Præceptoris, ac Domini sui proditorem.

Tandem Ad ultimum, quòd non legantur exempla de infestatione Sanctorum Angelorum, vel animarum separatarum in corporibus hominum viventium, respondetur, id evenire non ex impossibili, sed ex Divina Voluntate, quæ tales ingressus fieri non vult: quòd si vellet præcipere, & ordinare, ut fierent, possent & Angeli

geli boni, & animæ defunctorum ex iisdem rationibus, quibus Dæmones, Deo permittente, obfident hominum corpora, eadem & ipsi introire, organa movere, & alia, quæ ad motum localem pertinent, peragere; prout de Angelo, qui intra
 14 Sancta Sanctorum in corpore humano, & voce humana loquebatur Summo hebræorum Pontifici philosophatur Cornelius à Lapide *commentar. in Levitic. cap. 16. sub Vers. 2.* In Vita venerandæ Matris Amodæ Blondæ, sancti Francisci de Sales spiritualis filia, legitur *cap. 4. pag. 42.* septem juvenibus peregrinis eleemosynam petentibus, & quasdam plagas in suis corporibus curari flagitantibus ipsam benignè, ac liberaliter succurrisse, tunc unum ex eis gratias agentem
 15 dixisse, quando ô Amodæ, ad Patriam nostram veneris, rependemus vicem. Esto devota septem Angelorum Throno immaculati Agni adstantium. His dictis discessere; & eos fuisse septem Angelos testatur historia. Cur ni in septem corporibus humanis, & plagatis tunc introgressi? Videatur Suarez in 1. p. D. Thom. tom. 1. disp. 13. sect. 4.

Quò ad Secudum: Notanda, & referenda sunt signa præcipua ad cognoscendum, an quis verè sit Energumenus? multi enim vel ex infirmitate mentis, vel ex malitia fingunt, se obfessos à Diabolo; etsi id verum non sit. Exemplificat Schottus in *Physica Curiosa lib. 4. cap. 9.* de quadam muliere, quæ multis signis, ac clamoribus se diu Energumenam ostenderat; quam tamen pius Sacerdos cognovit stultitia potius, quàm Dæmonis obfessione laborare: super illam enim ad exorcizandam ei adductam, clavem suam domesticam ferream velo obvolutam super caput posuit; ipsa autem imaginata eam esse alicujus Sancti reliquam, clamare cepit, crucior nimis, crucior: auferte quod imposuistis. Et de alia puella, quæ parit. r. fingebat se Dæmoniacam, quia ejus frater recusaverat sericam veste eam ornare. Ego ipse de Novitia Moniali, quæ cupiens de Monasterio exire, se à Dæmone vexatam simulabat notavi in meis Decisionibus de *Ven. Eucharistia Sacram. decis. 50. num. 30.* Idcirco non ita de facili debent Exorcistæ credere, omnes clamores emittentes esse Dæmoniacos; siquidem *pravum est cor hominis, & inscrutabile. Jerem. 17. 9.* & præcipuè mulierum, de quibus scriptum est: *Brevis omnis malitia super malitiam mulieris, Eccles. 25. 26.* Sunt itaque attendenda signa urgentia, quorum

Primum est, quando qui se obfessum asserit, revelat occulta, seu absentia. Hoc est signum
 17 urgens; quia cum spiritus hominis scire non possit ex sua naturali, vi, vel scientia quæ in longinquis partibus aguntur; vel quæ ignota sunt omnino, & occulta, necesse est, (quando non adsint probationes, fieri à Deo, vel à bonis Angelis revelationes illas) Dæmonem in energumeno insidentem eas facere; & ita haberi probabile signum, quòd obfideat hominem, ex cujus ore, vel res
 18 absentes, vel res occulta revelantur. Hujusmodi Signum, dederunt energumeni, qui licet absentes revelarunt mortem Martini Lutheri, & narrarunt omnes Dæmones reliquisse ex abrupto obfessorum corpora, ut sepulturæ ejusdem Lutheri eorum amicissimi adstarent, prout ex pluribus auctoribus notavi in *tract. de Extrem. Unct. Decis. 62. n. 20. in fine.*

Secundum Signum est, linguarum peregrinarum peritia, & locutio, quas loquens nunquam didicit; cum enim naturaliter fieri non
 19 possit, ut quis loquatur illa idiomatica, quibus non studuit; vel si quis scientiarum se possessorem demonstret, quarum acquisitioni non vacavit; deducitur argumentum Energumenissimi; (nisi vel ex Dei speciali gratia; vel ex boni Angeli ope eas provenire noscatur.) Hoc Signo frequenter cogniti sunt homines à Dæmone verè obfessi. De aulico Imperatoris Constantii, narrat S. Hieronymus in Vita S. Hilarionis, loquente perfectissimè Syro idiomate, etsi linguam Francam, & Latinam tantum sciret, ex quo S. Hilarion deprehendit, Aulicum prædictum dæmoniacum fuisse. Idem de muliere Mediolanensi adducta ad sanctum Bernardum, quæ nunc Italica, nunc Ibera lingua loquebatur, ut habetur in vita ejusdem sancti
 lib. 2. cap. 4. Puellam, quam exorcizavit sanctus Norbertus, Cantica Canticorum memoriter recitasse: & tum Latina, tum Teutonica lingua interpretatum esse, scribit Sigebertus in
Chron. ad Annum Christi 1122. De alia puella, quæ nec legere, nec scribere sciebat, & tamen Græcè & Latine loquebatur, testatur Majolus
 tom. 2. *Colloq. 3.* & de puero ita similiter loquente, quamvis easdem linguas ignorante, refert Fernellus *lib. de abditis rer. conf.* His concordat id, quod legitur in Vita Beati Joannis à Cruce, impressa in Principio ejus Operum Spiritualium §. 6. de quadam Moniali, quæ credebatur habere scientiam infusam, adeò erudita erat in omnium scientiarum genere, & præcipuè in exponenda Scriptura Sacra, summa
 20 eam audientium personarum cum admiratione; sed illam cum Beatus Joannes ex obedientia Superiorum visitasset, cognovit obfessam esse à dæmone, cujus ope tam mira loquebatur; jussuque Beatus ipse illam exorcizare, non absque multo labore, jejuniis, & poenitentiis, à malo dæmone liberavit.

Tertium Signum constituunt barbaræ, & inconditæ voces, clamores, & ululatus belluini; horribilis, & truculentus vultus, membrorum stupor, & functionum ferè omnium vitalium privatio; perpetua quædam somnolentia, summa inquietudo, & è contra vires in corpore humano non ordinariæ, itaut rumpant vincula, & catenas, onera gessent, ad quæ hominum robur non sufficit, reptent muros, summa currant agilitate, voracitas, atque bibacitas prorsus exotica, atque similia. Hæc signa collecta sunt ex Historiis, & referuntur exempla plurima à
 21 Scriptoribus, qui tractant de Dæmoniacis. Narrat Theodoretus, in *Hist. SS. Patrum sect. 13.* quòd fuit obfessus, qui tamen uno die triginta gallinas absumeret, famem satiare non poterat. Palladius verò in vita Macarii Abbatis notat, alium fuisse energumenum, qui trium modiorum panes una vice devorabat. E contra totalis abstinencia à cibo signum est obfessionis à diabolo. Legat studiosus exemplum puellæ dæmoniacæ, quæ diebus 82. ope dæmonis nihil gustavit, de qua Morinus de *Sacr. Poenit. lib. 6. cap. 7. num. 19.* & de eadem Cabasutius ad *Concil. Illiberit. can. 29.* ubi num. 16. causam dicit, cur eam diabolus obfederit. Sigebertus in *Chron. ad Annum 697.* scribit,

bit, Geilam Franconia Ducissam (quæ jusserat occidi S. Hilianum suadentem Duci, ut ipsam, quæ erat fratris conjux, dimitteret,) à dæmone correptam ita illam à malo spiritu esse tortam, ut à multis teneri vix posset, & tandem post multos corporis temporales cruciatus, ad æternos animam emisisset.

Quantum Signum censetur probabile inhabitantis dæmonis in hominibus, si obsessi renuant proferre nomen JESU, invocare DEUM, 23 recitare Psalmum, *Miserere mei DEUS*, aut *Qui habitat*, aut alias pias orationes. Item si ad prolationem nominis JESU, aut Sanctorum aliquorum, ad præsentiam rerum Sacrarum, ad Signum Sanctæ Crucis, ad exorcismos intentatos, aliaque similia exhorrescunt, terrentur concutiuntur, impatientes fiunt, blasphemant, & fugiunt: sic enim experientia frequentissima docet, & ex his signis sæpe obsessi cognoscuntur; quia constat dæmones similia horrere, ut passim apud DD. & præcipue apud Zacchariam Vicecomitem in *Complem. exorcistæ part. 1.* ubi signa XXV. colligit, & proponit ad detegendos Dæmones in humanis corporibus insidentes, eademque transcribit Schottus in *sua Physica Curiosa dict. libr. 4. cap. 9. §. 3.* ubi prudenter in finem advertit, eadem signa non esse infallibilia, nec semper probabilia verorum Energumenorum; quoniam multa eorum exhibentur etiam à falsis Energumenis vel malitia moti, vel atra bile, aut aliquo violento morbo affecti.

Quod ad Tertium: Si quærimus causas, propter 24 quas Deus permittit homines evadere Energumenos, & in eos ingredi Diabolum? pii Auctores notant sequentes: Prima est ob scelera, quæ ab iisdem hominibus committuntur. Hinc Rex Saul à maligno spiritu obsidebatur, quando furebat in Davidem cytharam pulsantem 1. Reg. 15. utique ob propria peccata, & præcipue ob invidiam in eundem benemerentem juvenem. Etiam Nabuchodonosorem ob peccatum superbiæ fuisse à Dæmone abreptum existimant SS. Hieronymus, & Epiphanius. Ex Maria Magdalena Christus ejecit septem dæmonia. Marc. ult. Vers. 9. quæ utique propter peccata eam obsederant, ut interpretes volunt. Divus Paulus 1. Cor. 5. 4. tradidit Satanæ quemdam Corinthiensem propter commissum incestum. Item Hymenæum, & Alexandrum propter blasphemiam, ut legitur 1. Timoth. 1. ult. Narrat S. Bernardus in Vita S. Malachia, Sanctum hunc Hiberniæ Primatem à quodam perulante Simiam esse appellatum. Ipse Sanctus edoctus non reddere maledictum pro maledictio, obmutuit; & non aperuit os suum. Sed Dominus non oblitus sermonis sui, quem dixerat: *Mibi vindictam, & ego retribuam*: eadem die homo ille atreptus est à diabolo, & diris cruciatus tormentis. Exercitus Pipini Francorum Regis cum devastasset Villam, quæ ad S. Austregesilum spectabat, milites plurimi à dæmonibus invasi dentibus seipfos lacerabant, & se in ignem iniecebant, teste Divo Antonino in *Chronio. part. 2. tit. 13. cap. 6. §. 5.* Post mortem sancti Gerardi Sagredi Episcopi, & Martyris nefandus quidam in convivio sedens illudebat sancto Dei; sed protinus à Dæmonibus arreptus, carnem propriis dentibus mor-

dens vitam exhalavit, ut apud Arnoldum in *vita ejusdem Sancti cap. 21.* alia consimilia exempla reperiet curiosus Lector apud Bagattam in *Admirand. Orbis Christiani tom. 2. lib. 2. cap. 2. §. 8. per tot.*

Non solum autem ob scelera gravia, de quibus supra, permittit DEUS, homines à Dæmonibus obsideri, sed aliquando ob culpas leves. Confirmat hoc id. quod narrat Cassianus *collat. 25. 7. cap. 27.* de Abbate Moyse, quem propter impatientiam, & durius prolutum verbum diabolus possedit; & quod scribit S. Gregorius de quadam Virgine Moniali, quæ ob levem culpam gulæ fuit à Diabolo obsessa. Idem accidit, cuidam Monacho eo quod in Oratione distractus esset, ut scribitur in Sancti Bernardi *Vita lib. 2. cap. 1.* In Sæculis Benedictinis legitur *tom. 2. ad Ann. 664. pag. 502.* unum ex Monachis jussu Ravengerii Abbatis Diaconatus Ordinem ab Episcopo Trajectensi suscepisse; sed quia fibulam auream, quam furripuerat, apud se retinebat, statim post ordinationem eum Diabolus arripuit, & graviter vexavit, donec ejus focii, hortatu Abbatis, ex ejus ore piscati sunt Confessionem prædictæ culpæ; pœnituit, & à Diabolo liberatus fuit.

Porro etiam ob aliena peccata finit Deus homines à Dæmone invadi, & torqueri, ut docent exempla illorum filiorum, quos ob malam imprecationem parentum Diabolus arripuit. Apud Surium habetur in vita S. Zenonis Martyris *die 25. Maji*, quod quædam mater, cum febricitanti filio poculum aliquoties præbuisset, nec filius petere desisteret, impatiens effecta iterum dedit poculum dicens, *bibe Dæmonium.* Oh horror! Statim Filium obsedit Diabolus, & diu dire vexavit. Puerum hunc post multum temporis delatum fuisse Florentiam ad Ecclesiam S. Zenobii Episcopi, & meritis hujus Sancti fuisse ab obsessione Diaboli liberatum, narrat etiam Bagatta *d. tom. 2. lib. 5. cap. 4. §. 4. num. 11.* in quo §. plures perniciosos effectus maledictionum, quæ à genitoribus in filios proferuntur, cumulat.

Aliquando tamen absque ulla actuali culpa homines à Diabolo possidentur ex Dei inferabili judicio, ut observat S. Hieronymus in *Epist. 27 ad Paulum de Dormitione Bleisillæ*, ubi ait, divinæ dispositionis arcanis relinquendum esse, quod *bimuli, trimulvæ & ubera materna lactantes à Dæmonio corripantur*; & hoc idem scribit S. Joannes Chrysostomus in *lib. de Provid.* Certum est autem, quod etiam ex his lacrymosis eventibus multa bona exhauriuntur, nam præter cætera discimus, ultra corpora, & animas nostras esse alios spiritus, quos olim Saducæi, & nunc Athei negant; & ulterius cognoscimus, quam miserum sit, Dæmonis servituti se per peccatum subicere; & is quam tyrannidem exercebit in inferno contra homines, quos tam miris, & diris modis vexat in hac vita.

Quo ad Quartum: Plures sunt scriptores autumantes, expelli posse Diabolum à corporibus obsessis virtute rerum naturalium; nam præter exemplum Juvenis Tobia, qui instructus à S. Raphaelæ fuffitu, seu fumo jecoris, & cordis piscis fugavit Dæmonem ab ædibus Saræ Sponsæ suæ, ut habetur *Tob. cap. 8.* Apud Hebræos erant exorcistæ, qui quadam radice, & ver-

bis

bis per Regem Salomonem traditis, profitebantur artem pellendi Dæmones; & de iisdem Josephus lib. 8. *Antiquitatum* cap. 2. sic testatur: Præstitit autem Deus, ut etiam contra Dæmonis artem, ad utilitatem hominum, & eorum curas (Salomon) edisceret: & incantationes instituit, quibus egritudines soleant mitigari. Modos autem conjurationum, quibus obstricti Dæmones, ne denud redeant, effugantur, invenit. Et hæc cura hætenus apud nos multum prævalere dignoscitur. Vidi etenim quendam Eleazarum de gente nostra, præfente Vespasiano, & ejus filiis, & Tribunis, aliisque simul exercitu, curantem eos, qui à Dæmonibus vexabantur. Modus autem medicine fuit hujusmodi. Intulit naribus ejus, qui à Dæmone vexabatur, anulum habentem subter signaculum radicem à Salomone monstratam; & deinde Dæmonium per naves odorantis abstraxit, & repente cecidit homo. Postea conjuravit eum, juramentum obficiens Salomonis, ne ad eum denud remearet, idest cantica, quæ ille composuit, edicens super eum. Volens autem satisfacere, & probare præsentibus Eleazarus hanc se habere virtutem, ponebat ante eos aut calicem aqua plenum, aut pelvim; & Dæmonio imperabat, ut egressus ab homine, hæc everteret, & videntibus præberet indicium, quod hominem reliquisset. Hæc Josephus de illo Eleazaro Exorcista Judæo sui temporis. Eandem artem Exorcizandi profitebantur & illi septem fratres Judæi filii Scevæ Principis Sacerdotum, qui erant Ephesi, dum ibi pervenisset Divus Paulus, de quibus ita loquitur S. Lucas in *Actib. Apost.* cap. 19. *Vers. 14.* Tentaverunt autem quidam de circumeuntibus Judæis Exorcistis invocare super eos, qui habebant spiritus malos, nomen Domini JESU dicentes: Adjuro vos per JESUM, quem Paulus prædicat. Erant autem Judæi Scevæ Principis Sacerdotum septem filii, qui hoc faciebant. Respondens autem Spiritus nequam dixit eis: JESUM novi, & Paulum scio, vos autem qui estis? Et insiliens in eos homo, in quo erat Dæmonium pessimum, & dominatus amborum invaluit contra eos; ita ut nudi, & vulnerati effugerent de domo illa. Itaque prædictos Judæos, quos Dæmonium percussit, & laceravit, fuisse Exorcistas radicibus arborum, & incantationibus Salomonicis utentes, demonstrat Cornelius à Lapide, aliique Sacri Interpretes in *d. Act. Apost.* 19. 14. nec non Menochius super iisdem *Actib. lib. 2. cap. 26. num. 5.* Scotus autem in *d. Physica Curiosa lib. 4. cap. 15. §. 2.* plures Scriptores allegat, recensentes plurimas herbas, inter quas salviam, anethum, fœniculum, allium, rutam caprariam, & alias, nec non lapides vim, & virtutem habentes, ut ipsi opinantur, Dæmones pellendi, de qua re, & opinione videndi Valefius in *Sacra Philos. cap. 28.* & Tholosanus in *Syntag. Jur. lib. 34. cap. 22.* Cæterum doctissimus inter Medicos Zacchias in *Q. Q. Medicolegal. lib. 4. tit. 1. q. 5. à num. 25.* & seqq. constanter tenent, nullum posse esse remedium naturale de directo contra Dæmones, & consequenter nulla arte, nulloque remedio, nisi supernaturali, ex obfessis corporibus Dæmones ejici posse; ea ratione quia omnis curatio per suum contrarium fieri debet: at Dæmonibus, quatenus substantiæ spirituales sunt, & metaphysicæ, nihil corporeum naturale, aut

physicum contrarium esse potest, sunt enim contraria sub eodem genere, ideo nulla curatio artificialis esse potest, ad Dæmonia ejicienda. Nec obstat, si dicatur, quod aliquando etiam Exorcistæ Ecclesiastici utuntur suffitu herbarum, & lignorum ad expellendos Dæmones, ut tradit Mengus in *Flagell. Demon. Dec. 3. 4. §. 6.* Nam responderetur, tales suffitus fieri potentes ad hunc effectum operandum duplici respectu. Primus est, quod tanquam remedia naturalia diminuunt humores melancholicos, quibus utitur Diabolus ad magis vexandum ofensum; & ex tali diminutione alleviatur à molestia causata in agitatione eorum humorum. Alter est, quod iidem suffitus aliaque naturalia remedia sociantur Exorcismis, precibus, & cæremoniis à Sancta Ecclesia institutis ad abigendos Dæmones, & sic induunt quandam supernaturalem virtutem; qua ipsi Dæmones devicti constringuntur ex corporibus humanis exire; sicque fit, ut physica remedia dicantur huic ejectioni prodesse, ut disserit idem Zacchias *d. q. 5. num. 30.* Delirius *Disquis. Magic. lib. 2. q. 30. sect. 3. §. lib. 6. cap. 2. q. 3. sect. 2.* late Scotus in *Physica Curiosa lib. 2. cap. 40. per totum*, ubi plurimos DD. ita scribentes citat, qui respondent exemplo fumi, quo Tobias fugavit Dæmonium juxta monitionem S. Raphaelis, nam relatis variis opinionibus, volunt habuisse virtutem partim naturalem, partim supernaturalem à Deo inditam Serarius, Justinianus, & Celada in *Comment. add. cap. 8. Tobie*, nec non P. Eusebius Nierembergus in *Philosophia Curiosa part. 1. lib. 1. cap. 49.* & Joannes Niderus in *Malleo Malefic. cap. 12.* Ad operationes illius Eleazari, quem refert Josephus *lib. 8. Antiquit. cap. 2.* respondent DD. fuisse ex pacto Dæmonis, non ex radice, seu ex Exorcismis per Salomonem compositis: potius autem ex adjurationibus Rabbiorum arti Magicæ studentium, qui & ipsi alios instruebant in eadem arte, & tales extitisse filios Scevæ. Principis Sacerdotum. Ratio evidens est, quia post publicatum Evangelium tota virtus expellendi Dæmonia reservata erat Sanctissimo Nomini JESU, & Exorcismis Ecclesiæ ut latè demonstrant Delirius *cit. lib. 2. q. 30. sect. 2.* & Scotus *d. lib. 4. cap. 15. §. 5.*

Quod ad Quintum: Ut ad Exorcistatus Ordinem explicandum revertamur, ejusque existentiam, materiam, formam ac officium doceamus: in aperto est, eum fuisse in primitiva Ecclesia, & semper usitatum, ut ostendimus supra in *Decif. III. à n. 39.* & seqq. Et quamvis disputent DD. de Exorcismo, an Christus Dominus hunc Ordinem instituit, cum alii asserant, tunc instituisse quando ejecit Dæmonium surdum, & mutum ab homine, dicens *Ephetha &c. Marc. 7. 15.* alii, quando dedit Apostolis potestatem, ut omnes languores curarent. *Matth. 10. 1.* alii, quorum videtur probabilior opinio, quando in ultima Cæna instituit Eucharistiæ Sacramentum, & Apostolos ordinavit Sacerdotes, tunc enim omnes septem Ordines instituit, tanquam relativos ad dignam Eucharistiæ celebrationem ac dispensationem, ut notat Brognofus in *Speculo Clericor. tract. 16. de Sacram. Ord. cap. 6. resol. 3. num. 4.* & ibi S. Thomas in *4. dist. 24.* & S. Bonaventura *q. ult. idem sentiens.* Novissimè Emin. Card. de

Lauræa

Lauræ de eodem Sacr. Ord. disp. 4. num. 74. ubi Canones, & Concilia, atque SS. Patres, qui in primitiva Ecclesia vixerunt, & de hoc Exorcistatus Ordine mentionem fecerunt, allegantur.

33 Materia remota ordinationis Exorcistatus est Liber Exorcismorum, qui apud nos est Ritualis Romanus, in quo post Rubricas de Sacramentis, de Exequiis, de Benedictionibus, & de Processionibus habetur titulus de Exorcizandis obsessis à Dæmonio; nec non de Conjuracionibus ad fugandas tempestates. Traditio autem ejusdem libri, itaut ab ordinando tangatur, est materia proxima tunc, & quando ab Ordinate proferitur Forma, quæ est: Accipe, & commenda memorie, & habes potestatem imponendi manum super Energumenum, sive Baptizatum, sive Catechumenum. Hæc verba habentur in cap. Exorcista dist. 23. desumpta ex Concilio Carthaginensi IV. celebrato Anno 398. & in quatuordecim Codicibus, seu libris vetustissimis Ritualibus, successivis temporibus, manuscriptis pro usu diversarum Ecclesiarum, quos integros transcripsit Morinus, & posuit in suo opere de Sacris Ordinatis. part. 2. à pag. 211. usque ad pag. 271. videlicet ab Anno 600. usque ad Annum 1100. reperitur indefinenter eadem materia, & forma, iisdem Verbis concepta; quam similiter ponit, ac servat liber Pontificalis Romanus, in quo, ubi sunt verba prædictæ Formæ, notatum est in margine: Hoc actu imprimitur character hujus Ordinis: ex quibus bene deducitur, ea esse Formam, nam per illa verba imprimitur character, & significatur potestas, quæ traditur Exorcistæ ordinato nempe adjurandi, increpandi, & expellendi Dæmones. cap. Cleros. dist. 21. & cap. omni die Consecr. dist. 5. Eandem Formam referunt Isidor. lib. 2. de Offic. Eccles. cap. 13. Rabanus Maurus de Instit. Cleric. lib. 1. cap. 10. Amalarius lib. 2. cap. 9. Concilium Aquifran. cap. 4. Et concordare cum Ritualibus vetustissimis ostendit Menardus pag. 278.

34 Officium autem, & ministerium Exorcistæ est, & semper fuit expellendi Dæmones de humanis corporibus per adjurationes, & Exorcismos ab Ecclesia approbatos, ut denotant verba Formæ hujus ordinis supra relata. Est autem sciendum; quod in primitiva Ecclesia duplex erat modus adjurandi Energumenos, & eos à potestate diaboli liberandi; de quibus copiose agit Morinus in alio suo Commentario Historico de Sacramento Penitentia lib. 6. cap. 7. per totum.

35 Unus sollemnis, alter privatus. Modus sollemnis erat intra Missarum solemnias, post dimissos publicos poenitentes, nec non Catechumenos, completa recitatione Evangelij, ac prædicatione, vocabantur in medium Templi qui erant Energumeni; hisque in genua positis, Diaconus monebat populum; ut Deum pro eorum liberatione rogaret, & subinde Episcopus, seu Sacerdos sollemniter celebrans nonnullas recitabat super eis publicas preces, Divinam excitando potentiam, ut hostem humani generis ab obsessis illis dignaretur expellere; & completis precibus, Energumeni de Ecclesia dimittebantur; non enim eis erat permissum adstare Sacris Mysterijs, neque oblationes facere ad Altare. Ita ex S. Clemente ex lib. 8. Constit. Apostol. cap. 6. & 7. ex S. Dionysio Areopag. de Hierarch. Eccles. cap. 3. ex S. Jo. Chrysostomo Hom. 3. de Incomprehensibili Doct. Clericali Tom. II. Lib. V.

natura Dei, tradit Morinus d. cap. 7. num. 2. 3. & 4. subdens, quod iidem Energumeni non admittebantur ad Sacram Eucharistiam nisi in articulo mortis, severiori primitivæ Ecclesiæ disciplina durante, quam deinde Concilium Arausicanum I. cap. 14. temperavit, decernens, eos statim temporibus communicari posse, si obediētes fuerint suis Exorcistis, devoti, & ab omni blasphemia, scandalo, aut rumore alieni. Concordat Cabasurius in Notitia Eccl. Concil. sæculo III. ad Concil. Illeberitan. Can. 29. pag. 75. Hic sollemnis modus adjuvandi Energumenos in tertio, quartove seculo cessavit apud Græcos, eo scilicet tempore, quo cessarunt apud illos publicæ poenitentia; & quia hæ apud Latinos diutius durarunt, & ut ait Morinus ubi supr. num. 16. usque ad septingentesimum Annum (sed fallitur, nam Patavii ex Rituali antiquo Illustrissimi Capituli hujus Cathedralis etiam in Anno millesimo ducentesimo, & post obitum Divi Antonii Patavini erant in usu) idcirco cessantibus publicis Poenitentibus, cessavit etiam antedictus publicus, & sollemnis modus adjuvandi Energumenos per communes Orationes Episcopi, Cleri, ac populi super eos intra Missarum solemnias.

Alter privatus modus fuit, & semper extitit, quem adhibuerunt Exorcistæ ad hunc effectum ab Ecclesia ordinati, qui imponebant manus, & 37 Exorcizabant obsessos à Diabolo tam Catechumenos, quam Baptizatos; & tale exercitium, ac ministerium adimplebant tum in privatis domibus, tum in Ecclesiis, sed extra Missam, ut sequitur demonstrare Morinus d. cap. 7. num. 7. & 8. allegans Concilium Carthaginense IV. ex cuius Canon. 90. & 92. deprehenditur, quod tunc mittebatur Energumenis, si vellent, immorari in Ecclesia diu, noctuque, & in ea ab Exorcistis cibum sumere; & ideo Paulinus in Vita S. Ambrosii scribit, servum Stiliconis Comitum Dæmonio laborantem, à S. Ambrosio curatum in Ambrosiana Basilica mansisse. Fuit igitur semper in usu Officium Exorcistarum quocunque tempore in utraque Ecclesia; nam in Eucharistiis Græcis est consequentia, seu Ordo ad consolationem infirmorum agitatorum à spiritibus immundis, & molestiam afferentibus, in quo habentur variae Præces, Psalmi, Cantus, & Exorcismi, quos partim tribuunt Magno Basilio, partim Chrysostomo, ut ait Morinus in cit. cap. 7. num. 10. subdens, quod etiam soliti fuerunt Græci Oleo Benedicto Energumenos inungere, & 38 & quod hoc ministerium à solis Presbyteris exercebatur, ideo omiserunt ordinare Exorcistas. De eodem usu Græcorum in Exorcizandis obsessis à Diabolo locuti sunt Trullani Patres, qui paulò post Annum 700. decreverunt in cap. 60. Eum, qui se Energumenum simulaverit, iisdem afflictionibus, laboribusque subijci, quibus ii, qui verè à Dæmone correpti sunt, ut Dæmonis operatione liberentur. Hæc omnia Morinus d. num. 10.

In Ecclesia verò Latina non est opus allegare auctoritates pro perenni hujus officii usu, cum de eodem plenæ sint Historiæ Sacrae, & Vitæ Sanctorum. In vita S. Martini Episcopi scribit Sulpitius Severus Dialog. 3. quod sæpè sanctus Vir Energumenos in Ecclesia exorcizabat, sed sub hac forma: foribus obseratis in medio Ecclesiæ, cilicio circumtectus, cinere aspersus, & solo stratus

stratus orans. De S. Augustino narrat Possidonius in ejus vita; vidisse illum pro quibusdam Energumenis patientibus, ut oraret rogatum in oratione lachrymas fundentem, Deum rogasse, & Dæmones ab hominibus recessisse. Idem de S. Ambrosio scribit Paulinus in ejus vita; dicens, Multos etiam diebus ipsis, imponente illo manus, & imperante, à Spiritibus immundis vidimus esse purgatos. Hæc autem manuum impositio, quam Exorcistæ faciebant super Energumenos, locum habebat sive hi essent baptizati, sive essent catechumeni, ut notat ibidem Morinus num. 11. observans, in Concilio Eliberitano can. 37. statutum fuisse: Eos, qui à Spiritibus immundis vexantur, si in fine mortis fuerint constituti, baptizari placet. Si verò fideles fuerint, dandam eis esse Communionem. Itaque Exorcistæ hoc ministerium suum adjurandi, & pellendi Dæmones exercebant tam à catechumenis, quam à baptizatis Energumenis; quod probatum reliquit Conciliis, testimoniis Patrum, & Exemplis etiam Delirius Disquisit. Magic. lib. 6. quest. 3. Sect. 3. pag. 719.

Sed & illud est observatione dignum, quod notat Episcopus Sarnellius in cit. Speculo Cleri Secularis lib. 4. de Exorcistis; quod scilicet in primitiva Ecclesia hi exorcizabant non solum energumenos, & à Diabolo corporaliter obsessos; sed etiam omnes Catechumenos per plures dies antequam baptizarentur, earatione, quia reputabantur obsessi in anima, seu in mente spiritualiter à Dæmone; à quo quodammodo impediabantur in intelligentia articulorum fidei; & rudimentorum Doctrinæ Christianæ. Hinc S. Paulinus Nolanus, qui florebat Anno 420. describens eleganti poemate vitam S. Felicii Martyris, notavit hunc Sanctum prius ordinatum Lectorem, quem Ordinem exercuit docendo fideles Doctrinam Christianam, deinde initiatum fuisse Exorcistam, sic lib. 4. canendo: primò, Lector servivit in annis: Inde gradum cepit, cui munus voce fidei Adjurare malos, & Sacris pellere verbis. Hanc exorcizationem retinuit semper Ecclesia ante collationem Baptismi; & eam nunc facit Parochus, seu Sacerdos infantes baptizaturus, antequam enim eos introducat in Ecclesiam, post porrectionem Salis benedicti in os eorum, incipit adjurare Diabolum, sic dicendo: Exorcizo te immunde Spiritus in nomine Patris & Filii & Spiritus Sancti & ut exeat, & recedas ab hoc famulo Dei, &c. ut in Rituali Romano in Ordine Baptismi parvulorum. Et idem servat in Ordine Baptismi Adultorum; in quo genuflexiones, & Orationes plures pro ejiciendo Diabolo ex anima Catechumeni adulti baptizandi. Quopropter subdit idem Sarnellius Episcopus dict. lib. 4. pag. 160. Ne solo quelli, che erano manifestamente offesi dal Demonio, à gl' Eforcisti si appartenevano, mà eziandio gl' altri, che occultamente simiglianti cose pativano; quali sono gli buomini prima, che ricevano il Battefimo; Si come coloro, che sono al diabolico imperio soggetti: onde usu anticosi della Santa Chiesa, che tutti avanti il Battefimo fossero eforcizati. Alia ratio addi potest, ob quam Exorcistis demandabatur hoc opus exorcizandi per plures dies Catechumenos ante baptismum, ne nimis morarentur in iisdem baptizandis vel Episcopi, vel Sacerdotes, quoniam

baptizandorum ingens erat numerus, situnc, & in eo actu singuli fuissent prius exorcizandi, sicut hodie fit in collatione baptismi. Videatur Menardus in libr. Sacram. S. Greg. pag. 136.

Hæc de officio, ac ministerio Exorcistarum; circa quod adhuc restant quatuor dubia breviter resolvenda. Primum dubium est: An qui non sunt hoc Exorcistatus ordine initiati, possint energumenos exorcizare? Negat Philibertus tract. 2. punct. 4. cap. 4. asserens, nec publicè, nec secretò, nec in domibus, aut Ecclesia posse non Exorcistas exorcismis à corporibus humanis Dæmones pellere: Addo pro hac opinione negativa tex. in cap. fin. dist. 69. & Alcuinum de Div. Offic. cap. 34. Affirmant Suarez tom. 2. de Relig. lib. 4. de Abjurat. cap. 2. numer. 11. & Sanchez in Decalogum lib. 2. cap. 42. num. 18. dicentes, quod si exorcismi sint ab Ecclesia probati possunt à quolibet fidei exerceri; omnes enim fideles potestatem habent à Christo pellendi Dæmones, juxta ejus promissionem, de qua Marcus cap. 16. Vers. 17. ibi: Signa autem eos, qui crediderint, hæc sequentur: in Nomine meo Dæmonia ejicient. Utramque opinionem referunt Salmanticenses de Sac. Ord. tract. 8. cap. 3. num. 15. & videntur adhæreere affirmativæ, dummodo non ex professo, aut publicè, & passim non ordinati id faciant; sed in aliquo particulari casu, ex Dei interiori instinctu, ut in vitis Sanctorum, de servis Dei Laicis, aut Sanctis mulieribus legitur: siquidem solemniter, & ex officio hoc ministerium ad Exorcistas ordinatos tantum spectat. Barbosa de Jur. Eccl. lib. 1. cap. 38. num. 17.

Secundum Dubium est: An omnes initiati Exorcistatus ordine possint statim, absque alia Superioris licentia exercere hoc ministerium, & Energumenos adjurare? Respondetur negativè, quia ex Constitutionibus Synodalibus ferè omnium Dioceseon, & ex Conciliis Provincialibus uniuscujusque bene directæ Provinciæ, requirenda est licentia in scriptis ab Ordinario; ut notat Gavantus in Manuali Episc. Verb. Exorcista num. 1. Et quidem in Synodo Farsensi sub Emin. Cardinali Carolo Barberino Abbate de Anno 1685. in cap. 13. de Sac. Ord. sub num. 4. habetur: Exorcistatus tamen officium à nemine, etiam Regulari, in ulla, etiam propria Ecclesia, absque nostra speciali licentia sub gravissimis pœnis exerceatur. In Synodo Albanensi de Anno 1687. sub Emin. Card. Flavio Chisio Abbate sess. 1. cap. 13. §. 1. ita decernitur: Exorcizandi munus nemo, etiam Regularis, sine, nostra expressa, & speciali licentia, nedum in aliena, sed nec in propria Ecclesia exercere audeat. In Synodo Concordiensi Anno 1697. celebrata per Illustrissimum, ac Reverendissimum Paulum Vallaressum, olim Canonicum Patavinum; nunc ejusdem antiquæ, & præclarissimæ Diocesis Antistitem virgilantissimum, cap. XV. num. 2. ita præcipitur. Volumus nullum sacerdotem, sive Secularem, sive Regularem, etiam Parochum, immundos spiritus in obsessis corporibus exorcizare, vel abjurare posse, nisi facultate à Nobis in scriptis impetrata. Consimiles prohibitiones passim in aliis Conciliis Synodalibus leguntur. Scio, P. Candidum Erognolum Ordinis Minorum Reformatorum, seu strictioris Observantiæ S. Fran-

S. Francisci, eximium non minus Exorcistam, quam Theologum conqueri de hujusmodi Episcopalibus prohibitionibus in *cit. specul. Clericor. de Sacram. Ord. tract. 16. cap. 6. à n. 8. & seqq.* Sed non jure, quia cum in hoc ministerio opus sit sanctitate, & prudentia; ac ob defectum alteriusque scandala Exorcistæ frequenter excitaverint, spectat ad Ordinarios locorum ea impedire, & obligare Exorcistas, ut prius Episcopalem obtineant licentiam, quod laudat P. Gobarus de *Sacram. Ord. tract. 8. num. 68.* & Bifus in *Hierurgia Verb. Exorcista* §. 1.

Tertium Dubium est: Quibus orationibus, seu rebus uti debeat Exorcista in adjurando Diabolo, & eo expellendo ex corpore Energumeni? Respondetur quod ad orationes, nec efficaciores, nec sanctiores recitari per Exorcistam posse quam approbatas ab Ecclesia in Rituali Romano sub Paulo V. in *Rubr. de Exorcizandis obsessis à Dæmonio*; ibi enim Evangelia, preces, & psalmi potentissimi, inter quos *Exurgat Deus* &c. de quo S. Athanasius scripsit ad *Antiochum* q. 14. ut refert Cornelius à Lapide in *libro Numeror. cap. 10. Vers. 35. Non existit in toto tam veteri, quam novo testamento verbum terribilius, atque magis disp. is diaboli potestatem, quam initium psal-*
 44 *mi 67. Quamprimum enim dicto verbo: Exurgat Deus, & dissipentur inimici ejus: mox ululans evanescit, & dissiparet Diabolus, ostendens hujus orationis virtutem & operationem.* Sunt autem alii etiam Codices à piis viris compositi ad Energumenos exorcizandos, ut experientia demonstrat. At circa res, quæ præter orationes, adhibere possunt, hæ sunt Reliquiæ Sanctorum; in quarum præsentia, seu contactu Dæmones fugantur non secus ac audaces, & impii latrones, qui si forte dum prædas agunt, ministros Imperatoris obvios habeant, præcipientes abcedunt, ut ait S. Jo. Chrysostom. *Homil. 7. de Machab.* Exemplum si quis cupiat SS. Reliquiarum in fugandis Dæmonibus, legat Ricciillum *Lucubrationum Ecclesiasticar. lib. 1. cap. 29.* ubi ex professo de hoc argumento agit.

Quartum, & Ultimum dubium est; Exorcistas pro recta sui officii functione à quibus debeant abstinere? Respondetur à pluribus, sed præcipue à sequentibus per eos abstinendum esse, prout præcipit Ritual Romanum in *cit. Rubr. de Exorcizandis obsessis à Dæmonio*; decernuntque supracitate Constitutiones Synodales, & advertunt DD. infra allegandi. I. Ne facile credant, quem esse Energumenum, nisi adsint signa per nos supra notata *num. 17.* Sanè multos vidi adeo credulos ne dicam imprudentes, ut quemcumque virum, vel mulierem melancholia, vel fictione laborantem pronuncient Energumenum. II. Abstineant à nimio cibo, & potu, memores dixisse Dominum, *Dæmoniorum genus non ejici nisi in oratione, & jejuniis.* Marc. 7. III. Eorum finis, & intentio in Energumenis exorcizandis sit Dei gloria, & charitas erga proximum, non autem interesse, vel lucrum temporale, à quo debent omnino esse alieni. IV. In exorcizandis mulieribus sive in Domibus, sive in Ecclesiis, numquam sint soli, sed adsint aliqui obsessarum conjuncti; & omnino caveant, ne tangant mulieres, quas exorcizant, ut notat Gavantus in *Manuali d. V. Exorcista* n. 3. ex Decreto S. Caroli in *Conc. 1. Prov. Mediolan.* Hoc in laudat. Clericali Tom. II. Lib. V.

dem S. Martini scripsit Sulpitius Severus *Dial. 3. in ejus Vita* ibi: *Si quando exorcizandorum Dæmoniorum Martinus operam receperat, neminem manibus attrectabat; & refert Morinus in opere de Sacram. Pœnitentiæ cit. lib. 6. cap. 7. num. 7.* V. Exorcistæ non vagentur in multiloquio, aut supervacaneis, vel curiosis interrogationibus, præsertim de rebus futuris, & occultis ad suum munus non pertinentibus, ut inculcat Ritual Romanum *ubi supr. Vers. Exorcista.* VI. Pontiffimum caveant, ne cum Dæmone jocentur, vel cum eo nugacia misceant colloquia; aut ridiculas confabulationes; hostis enim est perfidus, & attentus compescere Exorcismos, ac offendere eosdem Exorcistas, ut monitis, ac exemplis demonstrat Delrius *Disquis. Magic. dist. lib. 6. q. 3. sect. 3. pag. 719.* Barbosa in *cap. Exorcista* 23. *dist. num. 4.* nec non de *Jure Eccl. d. lib. 1. cap. 38. num. 19.* Et Guaccius in *Compend. Malefic. lib. 3. pag. 337.* VII. Nullam medicinam corporalem præbeant Exorcistæ, aut suadeant obsessis, relinquentes hanc Medicis curam, ut expresse vetat Ritual Romanum ubi ante. VIII. Et Ultimo caveant à vana gloria; sique Deus benedicendo eorum labores, & Exorcismos, liberari concedat Energumenos à potestate Diaboli, eidem Deo humillimas gratias agant; nec aliquam suis meritis, aut industriæ gloriolam tribuant; ad quod servandum, bonum erit, si Exorcistæ legerint Exemplum unius Sancti Viri, qui mirabilis erat in fugandis Dæmonibus; sed sentiens se aliquando gloriolæ sensu titillatum, rogavit Deum, & obtinuit, ut quinque mensibus torqueretur à Diabolo, ut ex Sulpitio Severo *dial. 1.* transcribit laudatus Morinus de *Pœnitentiæ Sacram. dist. lib. 6. cap. 7. num. 20.* Plura alia monita, & quidem utilia pro hoc ministerio piè, ac sanctè gerendo; reperient Exorcistæ apud Sanchez in *cit. lib. 2. in Decalog. cap. 42. num. 18.*

DECISIO XX.

ARGUMENTUM.

Agitur de Acolythorum Ordine, Etymologia, Materia, Forma, ac Ministeriis, & quoniam Acolythi fuerunt figurati in candelabris aureis, in Tabernaculo per Moysen, & in Templo per Salomonem positos, differitur de pluribus circa eadem candelabra. Cur Hebræi non adhiberent in Sacrificiis candelas cereas; hæ autem sint in usu in Ecclesia Catholica? Observationes XIV. circa ministeria Acolythorum. Corollaria duo. An peccent mortaliter Acolythi, qui serviunt solemniter in peccato? Et an Ordines minores conferri possint extra Missam? Quomodo, & quando in Missa?

SUMMARIUM.

1 Acolythatus Ordo semper fuit; etiam in intro Ecclesia.

N 2

2 Acolythi